

Ημερίδα παρουσίασης εκπαιδευτικού πακέτου για το μάθημα «Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία» ΥΠΠΕΘ, 1/11/2018

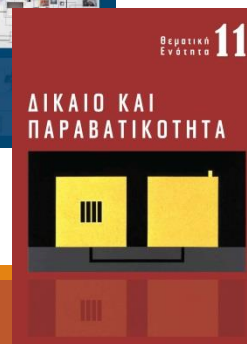
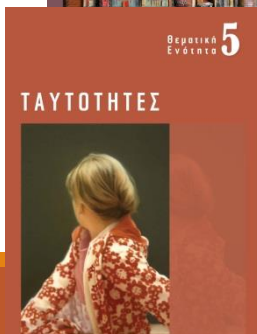
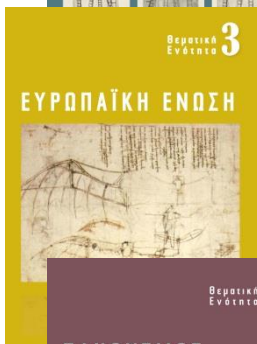
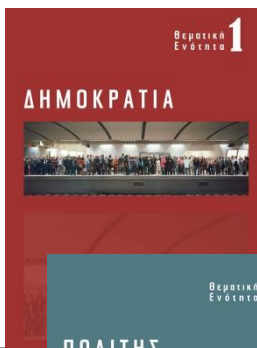

Περιεχόμενα εισήγησης

1. Πλαίσιο εκπόνησης του εκπαιδευτικού υλικού
2. Εφαρμογή του πλαισίου: παρουσίαση Θεματικής Ενότητας «**Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης**»
3. Μια διευρυμένη θεώρηση του εκπαιδευτικού υλικού: η επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης μέσω του μαθήματος

Mona Hatoum, *Impenetrable*, 2009

1. Πλαίσιο εκπόνησης του εκπαιδευτικού υλικού

1. Πλαίσιο εκπόνησης υλικού (1)

- Ο μαθητής/ η μαθήτρια και τα μαθησιακά αποτελέσματα- όχι το περιεχόμενο- στο επίκεντρο: στόχος η πρόκληση ενδιαφέροντος, η αυτενέργεια, η ενεργός μάθηση

«Δάσκαλε, δεν είμαι δοχείο να με γεμίσεις, είμαι σπέρτο να με ανάψεις...»*

- Η έννοια της «πολιτειότητας» (citizenship education): σε τι συνίσταται; Στοιχεία από συγκριτική μελέτη του Δικτύου «Ευρυδίκη»

1. Πλαίσιο εκπόνησης υλικού (2)

Πρόγραμμα Σπουδών βασισμένο στα **μαθησιακά αποτελέσματα** (learning outcomes): η έμφαση δεν δίνεται στο περιεχόμενο, αλλά στις γνώσεις/δεξιότητες/ικανότητες που θα πρέπει να έχει αποκτήσει ο μαθητής/η μαθήτρια μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας

Πολλές, εναλλακτικές διαδρομές για την επίτευξη του ίδιου μαθησιακού αποτελέσματος (προτείνονται ενδεικτικές δραστηριότητες, όχι τυποποίηση μαθήματος, δυνατότητα προσαρμογής στις εκπαιδευτικές ανάγκες των συγκεκριμένων μαθητών)

1. Πλαίσιο εκπόνησης υλικού (3)

- «**Διαπλοκή**» μεταξύ των ενοτήτων, πολλαπλά ερεθίσματα-ευκαιρίες προβληματισμού, διαφορετικές θεωρήσεις εννοιών
- **Διεπιστημονική θεώρηση** φαινομένων (π.χ. φτώχεια, ανεργία)
- **Ισόρροπη προσέγγιση** μεταξύ:
 - «Ανθρωπιστικών» και «τεχνοκρατικών» θεωρήσεων
 - «Μίκρο» (το άτομο) και «Μάκρο» (το σύνολο) επίπεδο
 - Παρόντος και μέλλοντος (δυναμική θεώρηση) και παρελθόντος (ιστορική θεώρηση)

2. Πολιτειότητα και εκπαίδευση (citizenship education)

Σχετικές εκθέσεις 2017 του Δικτύου «Ευρυδίκη*»

- <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6b50c5b0-d651-11e7-a506-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-56573425>
- <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e0f2801c-184c-11e8-ac73-01aa75ed71a1/language-en>

2. Πολιτειότητα και εκπαίδευση (citizenship education)

- **Διαστάσεις της πολιτειότητας στην εκπαίδευση***:
 - Δεξιότητες αποτελεσματικής & επικοινωνιακής αλληλεπίδρασης με τους άλλους
 - Δεξιότητες που σχετίζονται με την **κριτική σκέψη**
 - Δεξιότητες που σχετίζονται με την **κοινωνικά υπεύθυνα δράση**
 - Δεξιότητες που σχετίζονται με τη **δημοκρατική δράση**

Δεξιότητες αποτελεσματικής & εποικοδομητικής αλληλεπίδρασης με τους άλλους*

- Αποτελεσματική & εποικοδομητική αλληλεπίδραση με τους άλλους
- Εμπιστοσύνη στον εαυτό, αυτογνωσία
- Υπευθυνότητα, αυτονομία (ανάληψη πρωτοβουλίας)
- Σεβασμός σε διαφορετικές απόψεις και πεποιθήσεις
- Συνεργασία, διαχείριση συγκρούσεων
- Επικοινωνία και ακρόαση
- Συναισθηματική νοημοσύνη
- Προσαρμοστικότητα, Διαπολιτισμικές δεξιότητες

Δεξιότητες που σχετίζονται με την κριτική σκέψη

- Κριτική σκέψη
- Διαθεματική θεώρηση
- Τεκμηρίωση-αιτιολόγηση και δεξιότητες ανάλυσης
- Κατανόηση δεδομένων
- Ανακάλυψη γνώσης και χρήση πηγών
- Γραμματισμός στα μέσα (media literacy)
- Δημιουργικότητα
- Εξάσκηση κρίσης, αμφισβήτηση
- Κατανόηση του σύγχρονου κόσμου

Δεξιότητες που σχετίζονται με την κοινωνικά υπεύθυνα δράση*

- Κοινωνικά υπεύθυνα δράση
- Σεβασμός στη δικαιοσύνη
- Αλληλεγγύη, αίσθηση του ανήκειν
- Σεβασμός στους άλλους ανθρώπους
- Σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα
- Γνώση και σεβασμός για άλλες κουλτούρες-πολιτισμούς και θρησκείες
- Βιώσιμη ανάπτυξη
- Προστασία περιβάλλοντος & πολιτισμικής κληρονομιάς
- Εξάλειψη διακρίσεων

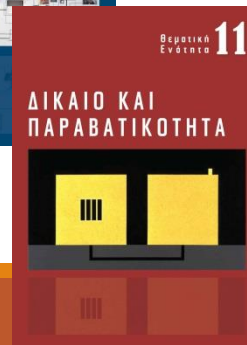
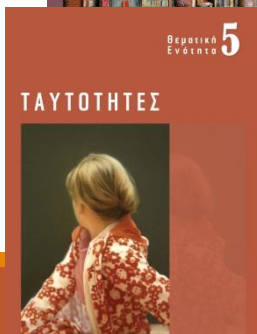
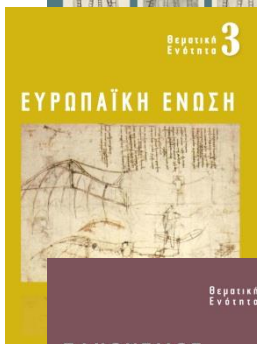
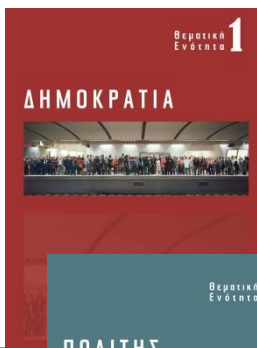

* European Commission/EACEA/Eurydice, 2017. *Citizenship Education at School in Europe – 2017.*

Δεξιότητες που σχετίζονται με τη δημοκρατική δράση

- Δημοκρατική δράση
- Σεβασμός στη δημοκρατία
- Γνώση πολιτικών θεσμών & πολιτικών διαδικασιών (π.χ. εκλογές)
- Γνώση διεθνών οργανισμών, συμφωνιών και δηλώσεων
- Αλληλεπίδραση με πολιτικούς θεσμούς-αρχές
- Γνώση βασικών πολιτικών & κοινωνικών εννοιών
- Σεβασμός στους κανόνες
- Συμμετοχή
- Γνώση και συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών

2. Εφαρμογή πλαισίου: παρουσίαση θεματικής ενότητας

2. Εφαρμογή πλαισίου: παρουσίαση Θεματικής Ενότητας

Θεματική Ενότητα **10**

ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

Πηγή: Αρκάς. (2017). *Ο Προφήτης Οργίζεται*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας θα είστε σε θέση:

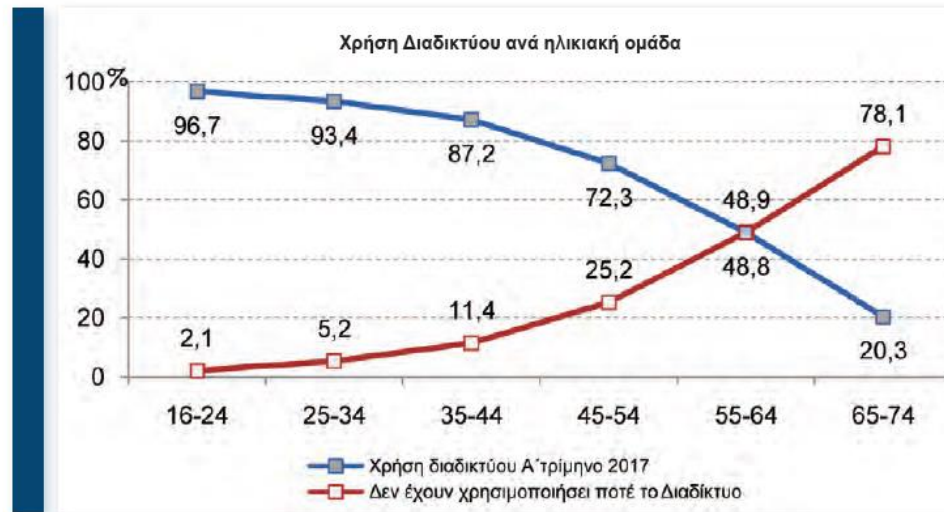
- να αξιολογείτε κριτικά και να τηρείτε τις προϋποθέσεις συνετής χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (ΜΚΔ)*
- να προσδιορίζετε πιθανές επιπτώσεις της χρήσης των ΜΚΔ και του διαδικτύου στις ανθρώπινες και κοινωνικές σχέσεις*
- να περιγράφετε τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι χρησιμοποιούν τα ΜΚΔ για να διατυπώσουν τη γνώμη τους*
- να αξιολογείτε τη συμβολή των ΜΚΔ στην ατομική και συλλογική έκφραση, στην ανάδειξη νέων κοινωνικών κινημάτων και στην εξέλιξη της «κοινωνίας των πολιτών»*
- να εντοπίζετε καλές πρακτικές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την παροχή ψηφιακών διευκολύνσεων στους δημότες.*

Δραστηριότητες

1. **Ερέθισμα - Δραστηριότητα:** Μελέτη γραφημάτων ΕΛΣΤΑΤ για χρήση Διαδικτύου (ενίσχυση στατιστικής παιδείας, κριτικής σκέψης, κατανόησης και ερμηνείας δεδομένων)

- **Γνώση-Ευαισθητοποίηση:** Δικαίωμα στην πληροφόρηση (άρθρο 5^Α του Συντάγματος)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ. (2017). Δελτίο Τύπου για την Έρευνα Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας από νοικοκυριά και άτομα έτους 2017. Ανακτήθηκε 04-04-2018 από <http://www.statistics.gr/>

Δραστηριότητες

2. Ερέθισμα - Δραστηριότητα: Ανάγνωση & σχολιασμός άρθρου (2018) που δημοσιεύθηκε στα ΜΜΕ περί διαρροής Προσωπικών Δεδομένων (Facebook)

- **Γνώση-Ευαισθητοποίηση:** Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (άρθρο 9^Α του Συντάγματος), παραπομπή σε υλικό της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων – Προβληματισμός για ατομική ευθύνη προστασίας των προσωπικών δεδομένων

Bruce Nauman, Untitled, 1969

Δραστηριότητες

3. Πληροφοριακό κείμενο: έρευνα MIT περί της ευκολίας διασποράς ψευδών ειδήσεων (2018)

Πληροφοριακό Κείμενο

Οι ψευδείς ειδήσεις είναι 70% πιθανότερο να εξαπλωθούν μέσω του Twitter από ό,τι οι αληθινές ειδήσεις, σύμφωνα με μία νέα αμερικανική επιστημονική έρευνα, τη μεγαλύτερη του είδους της μέχρι σήμερα, που επιβεβαιώνει τη δύναμη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης να παραπληροφορούν. Επιπλέον, οι ψευδείς ειδήσεις βρίσκουν εύκολα μεγαλύτερο ακροατήριο. Ενώ η αλήθεια σπάνια διαχέεται σε περισσότερους από 1.000 χρήστες, το κορυφαίο 1% των ψευδών ειδήσεων συνήθως εξαπλώνεται σε 1.000 έως 100.000 ανθρώπους. Μία αληθινή είδηση χρειάζεται περίπου εξαπλάσιο χρόνο για να φθάσει σε 1.500 ανθρώπους, σε σχέση με τον χρόνο που μία ψευδής είδηση φθάνει στον ίδιο αριθμό ανθρώπων.

Οι ερευνητές του Πανεπιστημίου MIT που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό «Science» συνέκριναν τη διάχυση της αληθούς και της ψευδούς πληροφόρησης μέσω διασποράς (retweeting) των μηνυμάτων στο Twitter μεταξύ 2006-2017. Διαπιστώθηκε ότι οι ψευδείς ειδήσεις και γενικότερα οι ψευδείς πληροφορίες όχι μόνο εμφανίζουν συνεχή αύξηση στο Twitter, αλλά, επίσης, διασπείρονται πολύ πιο μακριά, πιο γρήγορα, πιο βαθιά και πιο πλατιά από ό,τι η αλήθεια και αυτό αφορά όλες τις κατηγορίες πληροφόρησης. Μία βασική ψυχολογική αιτία γι' αυτό είναι ότι οι ψευδείς ειδήσεις έχουν μία πρωτοτυπία και οι άνθρωποι αρέσκονται να μοιράζονται με άλλους ασυνήθιστα πράγματα, χωρίς να πολυνοιάζονται πόσο αληθινά είναι. Οι ψευδείς ειδήσεις, σύμφωνα με τους ερευνητές, θεωρείται ότι είναι πιο πρωτότυπες, πράγμα που τις ευνοεί. Επίσης, έχουν μεγαλύτερη συναισθηματική φόρτιση, ενισχύοντας τα αισθήματα φόβου, αηδίας, έκπληξης κ.ά., ενώ οι αληθινές ειδήσεις είναι συνήθως πιο αναμενόμενες και «βαρετές». Κατά τους ερευνητές, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης οι χρήστες έλκουν καλύτερα την προσοχή των άλλων όταν είναι οι πρώτοι που προβάλλουν «πρωτότυπες» ειδήσεις. Οι ψευδείς ειδήσεις με τη μεγαλύτερη και ταχύτερη εξάπλωση είναι αυτές με πολιτικό περιεχόμενο, με ρυθμό τριπλάσιο σε σχέση με τα άλλα είδη ψευδών ειδήσεων που αφορούν π.χ. την οικονομία, την τρομοκρατία, την επιστήμη-τεχνολογία, τον καλλιτεχνικό κόσμο ή τις φυσικές καταστροφές. [...]

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ (2018). Ανακτήθηκε 04-04-2018 από <http://www.amna.gr/home/article/237509/Oi-pseudeis-eidiseis-taxideoun-polu-pio-grigora-kai-se-perissoterous-anthropous-apo-o-ti-oi-alithines>

Δραστηριότητες

4. Δραστηριότητα σε ομάδες: αναζήτηση καλών πρακτικών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο άμεσο ή ευρύτερο περιβάλλον των μαθητών/μαθητριών

Beatriz Milhazes, Spring Love, 2010

Δραστηριότητες

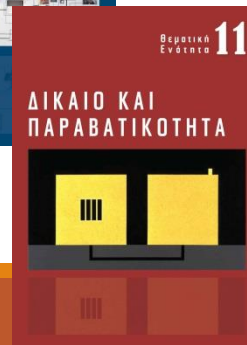
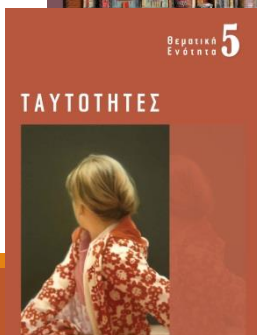
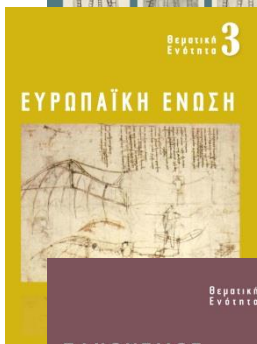
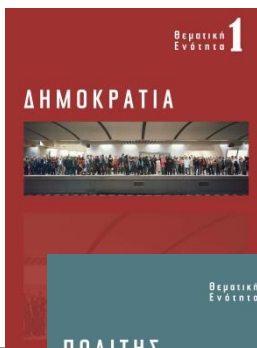
5. Το διαδίκτυο που θέλουμε: ζητήματα που χρήζουν προσοχής σε σχέση με τη χρήση του Διαδικτύου

Πίνακας Περιεχομένων	
Πρόλογος	3
Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις μου στο Διαδίκτυο	
1.1. Μάθε τα δικαιώματά και τις υποχρεώσεις σου	6
1.2. Όροι και προϋποθέσεις, η απόλυτη πρόκληση	8
1.3. Όταν τα δικαιώματά σου δεν γίνονται σεβαστά...	10
"Η πληροφορία δεν είναι γνώση", Αλιμπερτ Αϊνστάϊν	
2.1. Όρα για κριτική σκέψη	12
2.2. Τα εργαλεία του αξιόπιστου διαδικτυακού δημοσιογράφου	15
2.3. Σκέψου πριν δημοσιεύσεις	17
Συμμετέχοντας στο Διαδίκτυο	
3.1. Δρώντας, ανδρώνοντας, αλληλεπιδρώντας ...	19
3.2. Να είσαι ο εαυτός σου στο Διαδίκτυο	23
3.3. Συμμετέχοντας με πρόληψη... και υπευθυνότητα!	26
Διαμόρφωσε την ταυτότητά σου	
4.1. Παρουσίασε τον εαυτό σου στον κόσμο	29
4.2. Έχεσκά με εμένα, ο εαυτός μου και εγώ	31
4.3. Η αλήθεια και μόνο η αλήθεια,	33
Ιδιωτική Ζωή, το πολυτιμότερο αγαθό μου	
5.1. Αποκρύπτοντας την ταυτότητά μου στον ψηφιακό κόσμο	35
5.2. Το δικαίωμα στη λήθη - διαγράφοντας ένα ψηφιακό αποτύπωμα	37
5.3. Παρουσίασε τον εαυτό σου αλλά όχι πάρα πολύ!	40
5.4. Η ιδιωτική μου ζωή και η δική σου	42
Ο καλλιτέχνης μέσα σου	
6.1. Τι είναι τα πνευματικά δικαιώματα;	43
6.2. Μήπως είσαι πειρατής;	45
Τι έχεις μάθει - Είσαι διαδικτυακά σφός ή διαδικτυακά εύλωτος;	47
Το Insafe στη χώρα σου	50

Πηγή: Ευρωπαϊκό Σχολικό Δίκτυο. (2014). *Το Διαδίκτυο που θέλουμε. Νέοι και Διαδίκτυο - Δραστηριότητες από νέους για νέους.* Ανακτήθηκε 04-04-2018 από http://www.webwewant.eu/documents/10180/18685/Handbook_WWW_Grec.pdf/c3d4e28b-75b4-432c-8760-af52d2260574

**3. Μια διευρυμένη
 θεώρηση του
 εκπαιδευτικού υλικού:
 η επίτευξη των στόχων
 βιώσιμης ανάπτυξης μέσω
 του μαθήματος**

3. Μια διευρυμένη θεώρηση του εκπαιδευτικού υλικού: η επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης μέσω του μαθήματος

**ΒΙΩΣΙΜΗΣ
 ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΧΟΙ**

17 ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ

ΒΙΩΣΙΜΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟΧΟΙ

17 ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΑΣ

Μηδενική φτώχεια

Μηδενική πείνα

Καλή υγεία και ευημερία

Ποιοτική εκπαίδευση

Ισότητα των φύλων

Καθαρό νερό και αποχέτευση

Φτηνή και καθαρή ενέργεια

Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική
ανάπτυξη

Βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές

Λιγότερες ανισότητες

Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες

Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή

Δράση για το κλίμα

Ζωή στο νερό

Ζωή στη στεριά

Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί

Συνεργασία για τους στόχους

1. Μηδενική φτώχεια

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γ Περιθωριοποιημένες ομάδες: ένα παράδειγμα για τη φτώχεια

1_n

Δραστηριότητα

Εισαγωγή στο φαινόμενο της φτώχειας

Ο Μαχάτμα Γκάντι²¹ υποστήριξε ότι η χειρότερη μορφή βίας είναι η φτώχεια. Πώς ερμηνεύετε αυτήν την άποψη, η οποία έγινε σύνθημα πολλών διαδηλώσεων των τελευταίων ετών;

Με αφορμή τα κείμενα που ακολουθούν αλλά και τις καθημερινές σας εμπειρίες, σχολιάστε με ποιους τρόπους το φαινόμενο της φτώχειας ενεργοποιεί πολιτικές και δράσεις που στοχεύουν στον περιορισμό του.

Στο Άρθρο 25 του Συντάγματος (Αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου), προβλέπεται ότι:

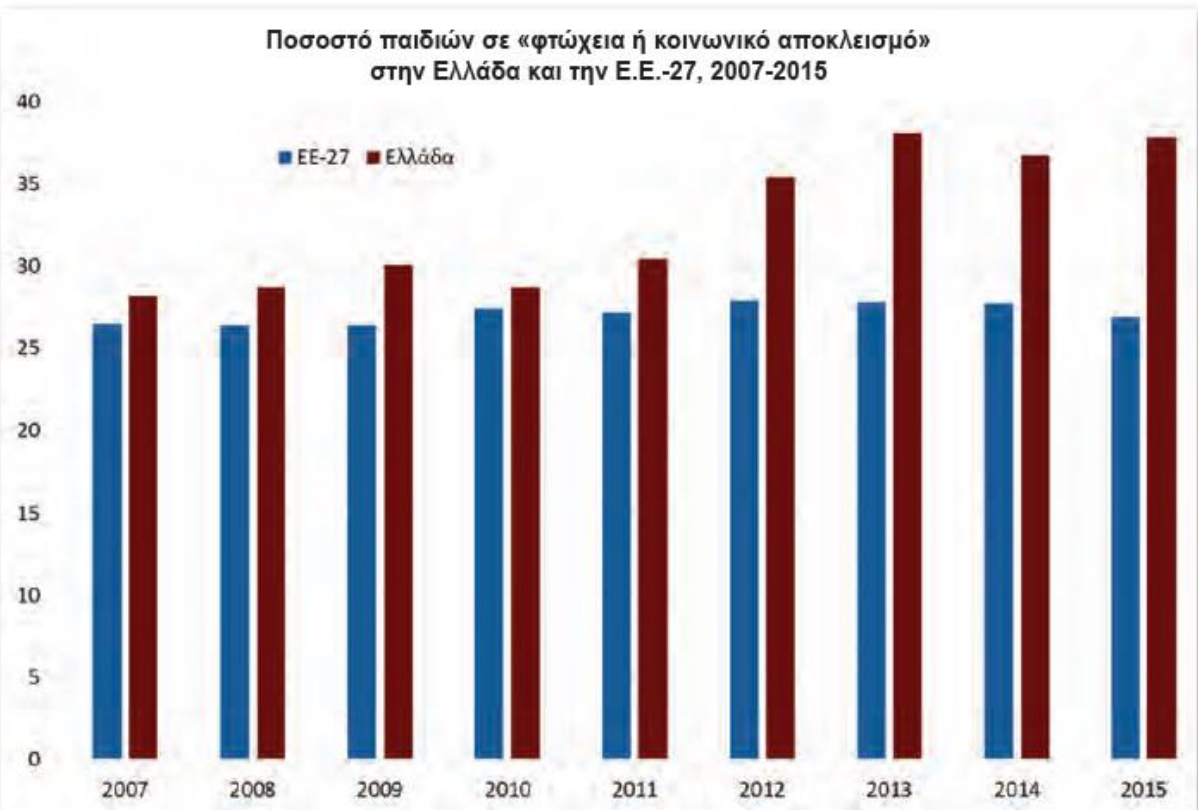
«1. Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιση και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. [...]

4. Το Κράτος δικαιούται να αξιώνει από όλους τους πολίτες την εκπλήρωση του χρέους της κοινωνικής και εθνικής αλληλεγγύης».

Olivier Culmann,
The Alumparambil family television set at home in Kerala-India, 2005

1. Μηδενική φτώχεια

Πηγή: Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF. (2017). *Η Κατάσταση των Παιδιών στην Ελλάδα 2017. Τα παιδιά της κρίσης* (Περίληψη Έκθεσης, βάσει επεξεργασίας στοιχείων της Eurostat. Συγγραφείς: Χρ. Παπαθεοδώρου, Στ. Παπαναστασίου). Ανακτήθηκε 29-04-2018 από <https://www.unicef.gr/uploads/filemanager/PDF/2017/children-in-greece-2017-sum.pdf>

2. Μηδενική πείνα

Όπως αναφέρει το Δελτίο Τύπου της ΕΛΣΤΑΤ με τίτλο «Κίνδυνος Φτώχειας. Έρευνα Εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης των νοικοκυριών, 2016», στο πλαίσιο της αναπτυξιακής στρατηγικής «Ευρώπη 2020» έχει τεθεί ως στόχος καταπολέμησης της φτώχειας «να μειωθούν κατά 20 εκατομμύρια τα άτομα που βρίσκονται ή που κινδυνεύουν να βρεθούν σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό» ως το 2020. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, το 2016 στην Ελλάδα ο πληθυσμός που βρέθηκε σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό ανήλθε σε 35,6% (3.789.300 άτομα). Στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού είναι υψηλότερος για τα άτομα 18-64 ετών (39,7%), ενώ σε αυτό το ηλικιακό φάσμα τα αντίστοιχα ποσοστά μεταξύ Ελλήνων και αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα ήταν 38% και 59,7% αντίστοιχα.

Βούλα Πασιωάννου, Παροπήγματα, Καισαριανή, 1945-46

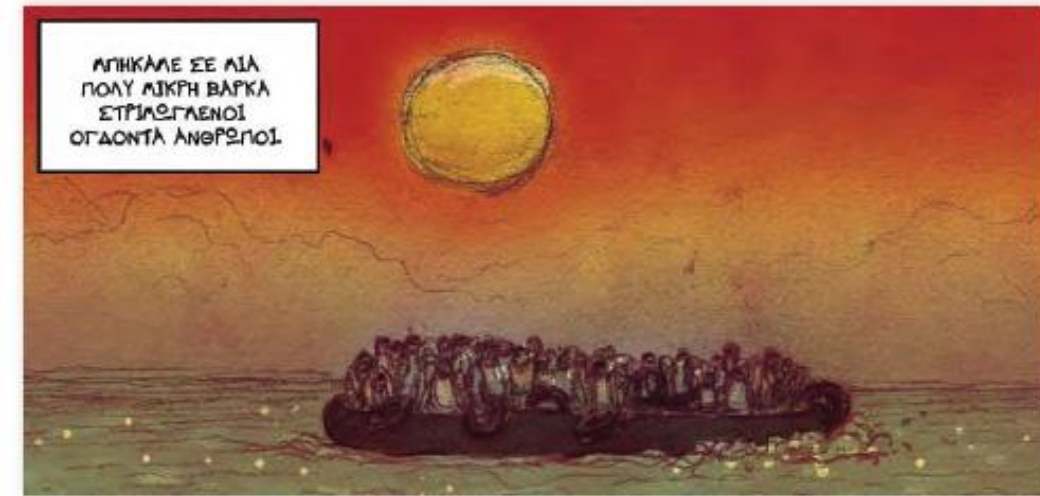
3. Καλή υγεία και ευημερία

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προσδιορίσει ως αποφασιστικούς παράγοντες για την καταπολέμηση της φτώχειας την ανάκαμψη της οικονομίας και την προσφορά περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας. Η καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού πρέπει να βασίζεται στην ανάπτυξη και την απασχόληση, καθώς και στην κοινωνική προστασία. Οι παρεμβάσεις κοινωνικής προστασίας πρέπει να συνδυάζονται με ένα ευρύ σύνολο κοινωνικών πολιτικών που να περιλαμβάνει επιμέρους πολιτικές για την εκπαίδευση, την κοινωνική φροντίδα, τη στέγαση, την υγεία, τον συνδυασμό της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή, καθώς και την οικογένεια.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημιουργήσει μια «ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού», η οποία αποτελεί ένα δίκτυο 150 τοπικών και περιφερειακών αρχών από όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Η πλατφόρμα αυτή έχει σκοπό την ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών μεταξύ των κρατών μελών, των οργάνων της Ε.Ε. και των κύριων ενδιαφερόμενων φορέων, προκειμένου να καταπολεμήσουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Όλες οι παραπάνω πολιτικές συνδέονται με τους κοινωνικούς στόχους της αναπτυξιακής στρατηγικής της Ε.Ε. «Ευρώπη 2020»*ΓΛ, οι οποίοι εστιάζουν στην απασχόληση και στην εκπαίδευση.

Διασκευασμένο κείμενο από: Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2011). *Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για κοινωνική και εδαφική συνοχή*.

Ανακτήθηκε 12-04-2018 από <https://publications.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/64919609-e0ad-4e76-9970-00f4490f92ef/language-el>

Το πιο κρύο καλοκαίρι, Δήμητρα Αδαμοπούλου, 2016

4. Ποιοτική Εκπαίδευση

6^η

Δραστηριότητα

**Το δημοκρατικό επιχείρημα
 ενάντια στον δημαγωγικό λόγο**

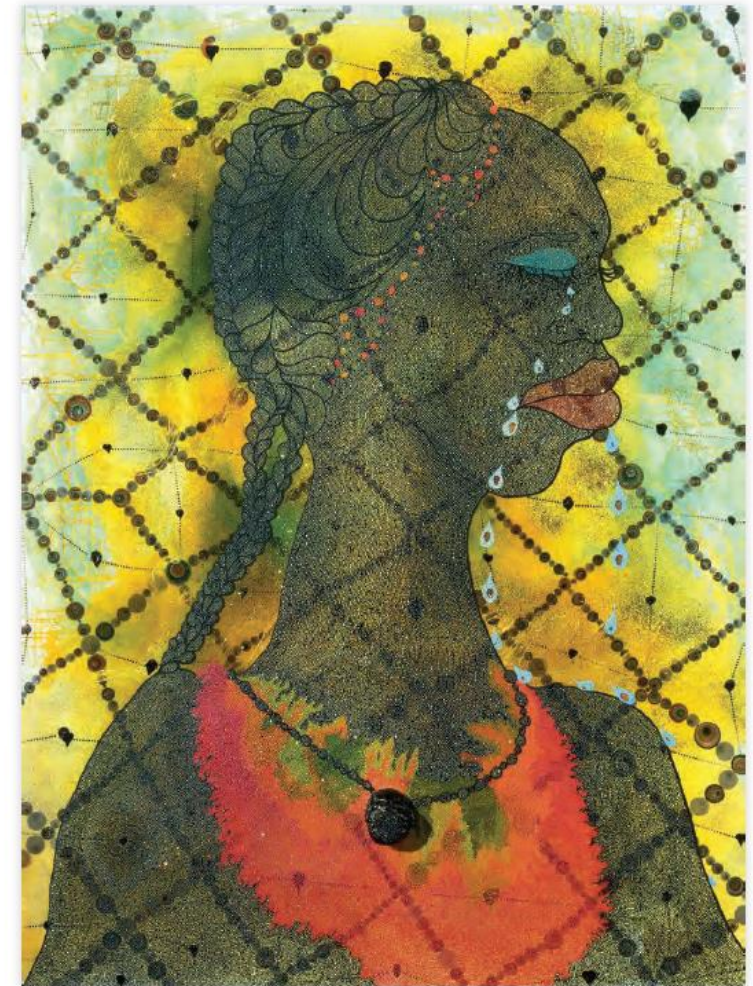
Πηγή: Αρκάς. (2017). *Ο Προφήτης Οργίζεται*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

5. Ισότητα των φύλων

Η συμμετοχή περισσότερων γυναικών στο εργατικό δυναμικό μειώνει την ανισότητα
Οι διαφορές μεταξύ γυναικών και ανδρών όσον αφορά τη συμμετοχή, τους μισθούς και την επαγγελματική σταδιοδρομία έχουν μειωθεί σημαντικά και αυτό επιβράδυνε την αυξανόμενη ανισότητα. Όμως, οι γυναίκες εξακολουθούν να έχουν σχεδόν 16% λιγότερες πιθανότητες να προσληφθούν σε θέση αμειβόμενης απασχόλησης και οι αποδοχές τους είναι σχεδόν 15% χαμηλότερες από αυτές των ανδρών.

Πηγή: ΟΟΣΑ. (2015). *Όλοι μαζί: Γιατί η μείωση της ανισότητας ωφελεί όλους μας* (Περίληψη στα ελληνικά από: OECD. (2015). *In It Together: Why Less Inequality Benefits All*).

Ανακτήθηκε 30-04-2018 από: https://read.oecd-ilibrary.org/employment/in-it-together-why-less-inequality-benefits-all/summary/greek_ab1885c3-el#page1

Chris Ofili, No Woman No Cry, 1998

5. Ισότητα των φύλων

Ο φεμινισμός στην Ελλάδα πήρε συγκεκριμένη μορφή από το 1860. Τα κινήματα κατά της καταπίεσης της γυναίκας σε όλο τον κόσμο είχαν τον αντίκτυπό τους και στη χώρα μας. Την εποχή εκείνη κάνουν την εμφάνισή τους οι πρώτες Ελληνίδες αγωνίστριες: η Καλλιόπη Κεχαγιά, η Καλλιρόη Παρρέν, η Σαπφώ Λεοντιάς, η Σωτηρία Αλιμπέρτη κ.ά. Οι τέσσερις αυτές γυναίκες έπαιξαν στην εποχή τους σημαντικό ρόλο, βοηθώντας τις προσπάθειες του μόλις συγκροτούμενου ελληνικού κράτους.

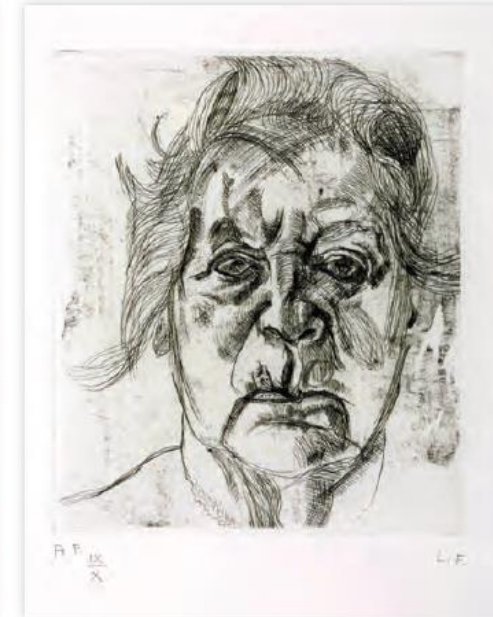
Η Κ. Παρρέν ήταν στην πρωτοπορία του φεμινιστικού κινήματος στην Ελλάδα στο τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα. Ανέπτυξε δράση και για τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας. Έκανε να ακουστούν, για πρώτη φορά, θέματα για την ισοτιμία των γυναικών. Η ίδια η Κ. Παρρέν γράφει φλογερά άρθρα για να δοθεί ψήφος στις γυναίκες. Υποστηρίζει την εκτός σπιτιού εργασία της γυναίκας και καταπολεμά τον αναλφαβητισμό με πειστικότητα και πάθος. Θέτει, επίσης, για πρώτη φορά, το ζήτημα να έχει η γυναίκα το δικαίωμα να φοιτά στο Πανεπιστήμιο και στο Πολυτεχνείο. Το 1888 είναι η χρονιά που ακούγεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα το σύνθημα «Ψήφος στις γυναίκες».

Το 1887 η Κ. Παρρέν εκδίδει και κυκλοφορεί την εφημερίδα με τίτλο «Η Εφημερίς των Κυριών»²³, όπου έγραφαν αποκλειστικά γυναίκες και είχε πλατιά κοινωνική απήχηση στο γυναικείο κοινό για 30 ολόκληρα χρόνια. Όταν κυκλοφόρησε η εφημερίδα της Κ. Παρρέν, οι συντηρητικές αθηναϊκές εφημερίδες την υποδέχτηκαν με ειρωνικά σχόλια και επιθετικότητα.

Διασκευασμένο κείμενο από: Δαράκη, Π. (1995).
Το όραμα της ισοτιμίας της γυναίκας. Αθήνα: Καστανιώτης.

Lucian Freud, *The Painter's Mother IV*, 1973

Lucian Freud, *The Painter's Mother*, 1982

6. Καθαρό νερό και αποχέτευση

Thomas Struth, Via san Giovanni a mare, Naples, 1988

Βούλα Πασιζιάννου, Παραπήγματα, Καισαριανή, 1945-46

7. Φτηνή και καθαρή ενέργεια

Mona Hatoum, Hot Spot III, 2009

3ⁿ

Δραστηριότητα

**Έκφραση γνώμης μέσω των ΜΚΔ
και ηλεκτρονική συμμετοχή στα κοινά**

Συζητήστε στην τάξη τρόπους με τους οποίους το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δίνουν την ευκαιρία διατύπωσης της γνώμης μας για διάφορες πτυχές του συλλογικού βίου (ζητήματα πολιτικής, ψηφίσματα για θέματα περιβάλλοντος, θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θέματα προστασίας των ζώων, θέματα κατανάλωσης προϊόντων και υπηρεσιών).

Έχετε επηρεαστεί από όσα δημοσιεύονται σε τέτοιου είδους πλατφόρμες και, αν ναι, με ποιους τρόπους; Με αφορμή και το πληροφοριακό κείμενο που ακολουθεί, μπορείτε να εντοπίσετε πρακτικές για την έκφραση γνώμης μέσω των ΜΚΔ ή για τη διασπορά ψευδών ειδήσεων;

8. Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη

Πριν από έξι αιώνες, ένας από τους πρωτοποριακούς γεωγράφους και περιηγητές της εποχής του, ο Ιμπν Μπατούτα, έκανε ταξίδια σε όλη την Ασία, την Αφρική, τη Μέση Ανατολή, τη Ρωσία και την Ισπανία. Επισκέφθηκε, επίσης, την περιοχή που είναι γνωστή σήμερα ως Μπαγκλαντές. «Είναι μια χώρα», γράφει, [...] «όπου το ρύζι είναι εξαιρετικά άφθονο. Πράγματι, δεν έχω δει άλλη περιοχή του κόσμου όπου τα αγαθά της γης να είναι τόσο πλούσια». [...] Σήμερα, πάνω από τους μισούς κατοίκους του Μπαγκλαντές υποσιτίζονται και η χώρα συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο φτωχών του κόσμου. Την εποχή της επίσκεψης του Ιμπν Μπατούτα στο Μπαγκλαντές, η Ευρώπη μαστιζόταν από τη θανατηφόρα βουβωνική πανώλη, [...] η πείνα και ο απεγνωσμένος αγώνας επιβίωσης ήταν η καθημερινή καταδίκη και η αιώνια μοίρα όλων των ανθρώπων, εκτός από τους ελάχιστους πλούσιους και τους ισχυρούς. Κατά τον 14ο αιώνα, η αφθονία του Μπαγκλαντές έκανε τη χώρα να είναι η εξαιρεση του κανόνα. Η φτώχεια στην Ευρώπη ήταν ο κανόνας. [...] Η Ευρώπη σήμερα μαζί με τις Ηνωμένες Πολιτείες [...] έχουν ένα από τα υψηλότερα βιοτικά επίπεδα σε όλο τον κόσμο.

Πηγή: Bowles, S., και Edwards, R. (1997). *Κατανοώντας τον καπιταλισμό. Ανταγωνισμός, εντολή και μεταβολή στην οικονομία των ΗΠΑ* (μετάφραση: Νικηφόρος Σταματάκης) (τόμος Α'). Αθήνα: Gutenberg.

Diego Rivera, Sugar Cane, 1931

Νίκος Κεσσαλίδης. Ουρά, 2003 (έργο τοποθετημένο στη στάση του μετρό Ομόνοια)

8. Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη

Στην πλειονότητά τους οι διεθνείς μετανάστες και μετανάστριες ανήκουν στον εργασιακά ενεργό πληθυσμό

Πηγή: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών. Ανακτήθηκαν 24-04-2018 από <http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates17.shtml>

IV. Ηλικία των μεταναστευτικών πληθυσμών - Μετανάστες και αγορά εργασίας

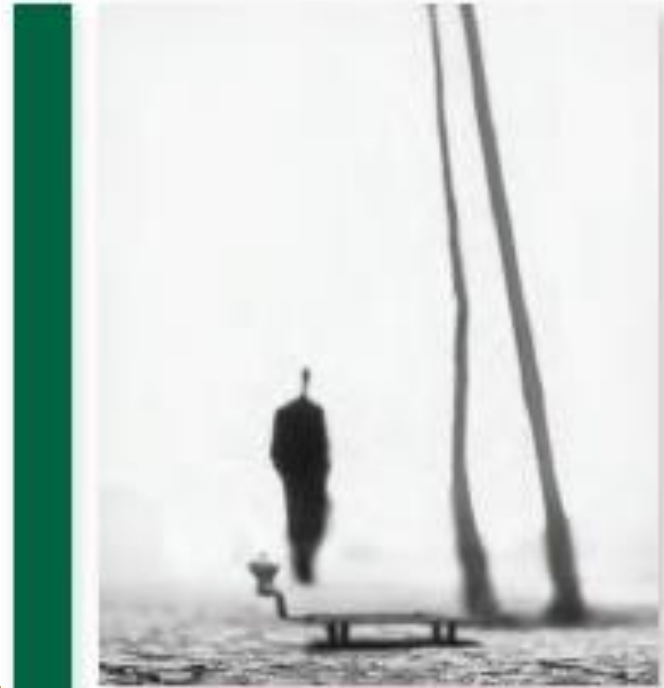
Σήμερα, το 14% των μεταναστών και μεταναστριών διεθνώς ανήκουν στην ηλικία κάτω των 20 ετών

9. Βιομηχανία, καινοτομία και υποδομές

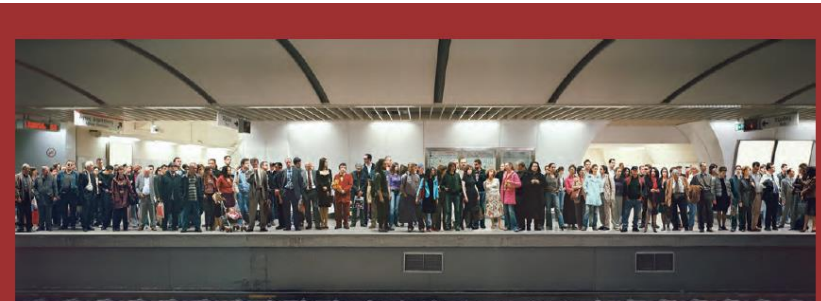
1. Αφού μελετήσετε το παρακάτω κείμενο, να αναφέρετε διαστάσεις της παγκοσμιοποίησης που αφορούν την αγορά εργασίας και την παραγωγή αγαθών.
2. Σύμφωνα με το κείμενο, ποιες είναι οι ευκαιρίες που δημιουργούνται για τις επιχειρήσεις των χωρών όλου του κόσμου;

Αλλά δεν είναι μόνο τα χρήματα για τα οποία έγιναν τα σύνορα μεταξύ των κρατών τόσο ασήμαντα. Ακόμη και το εμπόριο αγαθών μπόρεσε να αναπτυχθεί γρηγορότερα. Τα έξοδα για τη μεταφορά προϊόντων μειώθηκαν. Δεν αποτελεί πια πρόβλημα να μεταφέρονται αεροπορικώς κατά τη διάρκεια του χειμώνα σταφύλια, φράουλες ή κεράσια από τη νότια Αφρική ή τη Χιλή στην Ευρώπη. Ευρωπαϊκές και αμερικανικές επιχειρήσεις δίνουν πουκάμισα για ράψιμο στη νοτιοανατολική Ασία, ενώ άλλοι σχεδιάζουν μηχανές ή ηλεκτρονικούς υπολογιστές ταυτόχρονα στην Ευρώπη, την Ιαπωνία, την Καλιφόρνια, την Ινδία και την Κίνα. Ο τόπος παραγωγής ενός προϊόντος χάνει όλο και περισσότερο τη σημασία του.

Πηγή: Piper, N. (2007). *Ο Μίδας, τα κέρματα και οι μετοχές* (μετάφραση: Πέτρος Παπαβασιλείου). Αθήνα: Ψυχογιός.

Joseph Koudelka,
Czechoslovakia-Prague, 1960

10. Λιγότερες ανισότητες

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Περιθωριοποιημένες ομάδες: ένα παράδειγμα για τη φτώχεια

Bill Viola, *Dreamers*, (σκηνή από το ομώνυμο βίντεο), 2013

Η παγκόσμια κατανομή της εργασίας έχει ως αποτέλεσμα τον διαμοιρασμό των χωρών σε αυτές που κερδίζουν και σε αυτές που χάνουν. Η δική μας περιοχή της γης, που σήμερα ονομάζεται Λατινική Αμερική, είχε το θλιβερό προνόμιο να χάνει ευθύς εξαρχής, από τις παλιές εκείνες εποχές όπου οι Ευρωπαίοι και η Αναγέννηση ρίχτηκαν στη θάλασσα για να μπήξουν τα δόντια τους στον λαιμό της.

Πηγή: Galeano, E. (1982). *Οι ανοιχτές φλέβες της Λατινικής Αμερικής* (μετάφραση: Φώντας Κονδύλης). Αθήνα: Θεωρία.

Susan Meiselas, *End Hate*, 2018 (φωτογραφία)

10. Λιγότερες ανισότητες

διεκδικήσουμε
 μεταβάλλονται
 επιβάλλει
 συζητήσεις
 δράσουμε
 δικαιώματα
 παρουσιάζεται
 δεχόμεστε
 ΓΙΑΤΙ
 ΑΝΤΙΩΣ
Χαρακτηριστικά
 συνθήκες κυρίαρχη
 άνθρωποι κοινωνία
 κατώτερη διάφορα παθητικά
 τοποθετούνται
 κατηγορίες
ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ
 διαμορφώνουμε

B

«Εμείς» και οι «Άλλοι»: η πάλη για την ισότητα

4η

Δραστηριότητα

Διακρίσεις και διαχωρισμοί πληθυσμιακών ομάδων

Χωριστείτε σε τέσσερις ομάδες. Ανά ομάδα διαβάστε τα παρακάτω κείμενα και απαντήστε στις ερωτήσεις. Στη συνέχεια, παρουσιάστε τα πορίσματά σας στην τάξη.

Διαβάστε τα αποσπάσματα από το κόμικ Άννα Φρανκ⁹ και τον ορισμό της γενοκτονίας στη Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για την Πρόληψη και Καταστολή του Εγκλήματος της Γενοκτονίας (άρθρο 2, 9 Δεκεμβρίου 1948).

- 1) Ποια συμπεράσματα εξάγετε από την ανάγνωση των κειμένων και πώς συνδέονται μεταξύ τους;
- 2) Θεωρείτε ότι αρκεί η ψήφιση μιας σύμβασης για να «θεραπευτεί» ένα πρόβλημα;
- 3) Τι έχετε, επιπλέον, να προτείνετε;

Στις περισσότερες χώρες, το χάσμα μεταξύ των πλούσιων και των φτωχών έχει φτάσει στο υψηλότερο επίπεδο των 30 τελευταίων ετών. Σήμερα στις χώρες του ΟΟΣΑ*ΓΛ, το πλουσιότερο 10% του πληθυσμού έχει εισόδημα 9,6 φορές υψηλότερο από αυτό του φτωχότερου 10%. Στη δεκαετία του '80, η αναλογία αυτή ήταν 7 προς 1 και ανήλθε στο 8 προς 1 τη δεκαετία του '90 και στο 9 προς 1 στη δεκαετία του 2000. [...] Κατά την κρίση, η εισοδηματική ανισότητα συνέχισε να αυξάνεται κυρίως λόγω συρρίκνωσης της απασχόλησης. [...]

Πηγή: ΟΟΣΑ. (2015). Όλοι μαζί: Γιατί η μείωση της ανισότητας ωφελεί όλους μας (Περίληψη στα ελληνικά από: OECD. (2015). *In It Together: Why Less Inequality Benefits All*). Ανακτήθηκε 30-4-2018 από https://read.oecd-ilibrary.org/employment/in-it-together-why-less-inequality-benefits-all/summary/greek_ab1885c3-el#page1, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264235120-en>

11. Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες

Andreas Gursky, *Chicago Mercantile Exchange*, 1997

Μαργαρίτα Υόκο Νικητάκη, *Soll* (αστικό τονίο της Αθήνας), 2018

Brian Alfred, *Personal+Stability+Zones*, 2017

12. Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή

3η

Δραστηριότητα Σχέση φτώχειας και κατανάλωσης

Μελετήστε το κείμενο που ακολουθεί και συζητήστε για τη σχέση φτώχειας και κατανάλωσης.

Η ζωή ενός καταναλωτή, η καταναλωτική ζωή, δεν έχει να κάνει με την απόκτηση και την κατοχή. Δεν έχει να κάνει καν με την αποκομιδή αυτών που αποκτήθηκαν προχθές και επιδείχθηκαν με καμάρι την επομένη. Πρώτα και κύρια, έχει να κάνει με το να είναι κανείς σε κίνηση.

Αν είχε δίκιο ο Μαξ Βέμπερ και η δεοντολογική αρχή της παραγωγικής ζωής ήταν η καθυστέρηση της ικανοποίησης, τότε το δεοντολογικό πλαίσιο της καταναλωτικής ζωής πρέπει να είναι η αποφυγή τού να μένει κανείς ικανοποιημένος. Για ένα είδος κοινωνίας που διακηρύσσει ότι το μόνο κίνητρο και ο πρώτος στόχος της είναι η ικανοποίηση του καταναλωτή, ένας ικανοποιημένος καταναλωτής δεν είναι ούτε κίνητρο ούτε στόχος, αλλά η τρομακτικότερη απειλή. Όπως το θέτει ο Ντον Σλέιπερ, η καταναλωτική κουλτούρα «συνδέει την ικανοποίηση με την οικονομική τελμάτωση: δεν πρέπει να υπάρχει τέλος στις ανάγκες. Απαιτεί από τις ανάγκες μας να είναι ακόρεστες κι ωστόσο να αναζητούν πάντα εμπορεύματα προς ικανοποίησή τους».

Δεν είναι η δημιουργία νέων αναγκών η μείζων μέριμνα (και, όπως θα έλεγε ο Τάλκοτ Πάρσονς, το «λειτουργικό προαπαιτούμενο») της κοινωνίας των καταναλωτών. Είναι η υποβάθμιση και ο ξεπεσμός των χθεσινών αναγκών, η γελοιοποίηση και ο ευτελισμός των «πασέ» πλέον αντικειμένων τους.

Ας θυμηθούμε ότι, σύμφωνα με την ετυμολογία της κουλτούρας του καταναλωτισμού, τα άτομα εκείνα που συμβιβάζονται με ένα πεπερασμένο σύνολο αναγκών, που πορεύονται αποκλειστικά με όσα πιστεύουν ότι χρειάζονται και δεν αναζητούν ποτέ νέες ανάγκες που ίσως εξάψουν μια ευχάριστη λαχτάρα για ικανοποίηση, είναι ελαττωματικοί καταναλωτές.

Διασκευασμένο κείμενο από: Μπάουμαν, Ζ. (2007).

Ζωή για κατανάλωση (μετάφραση: Γιώργος Καράμπελας). Αθήνα: Πολύτροπον.

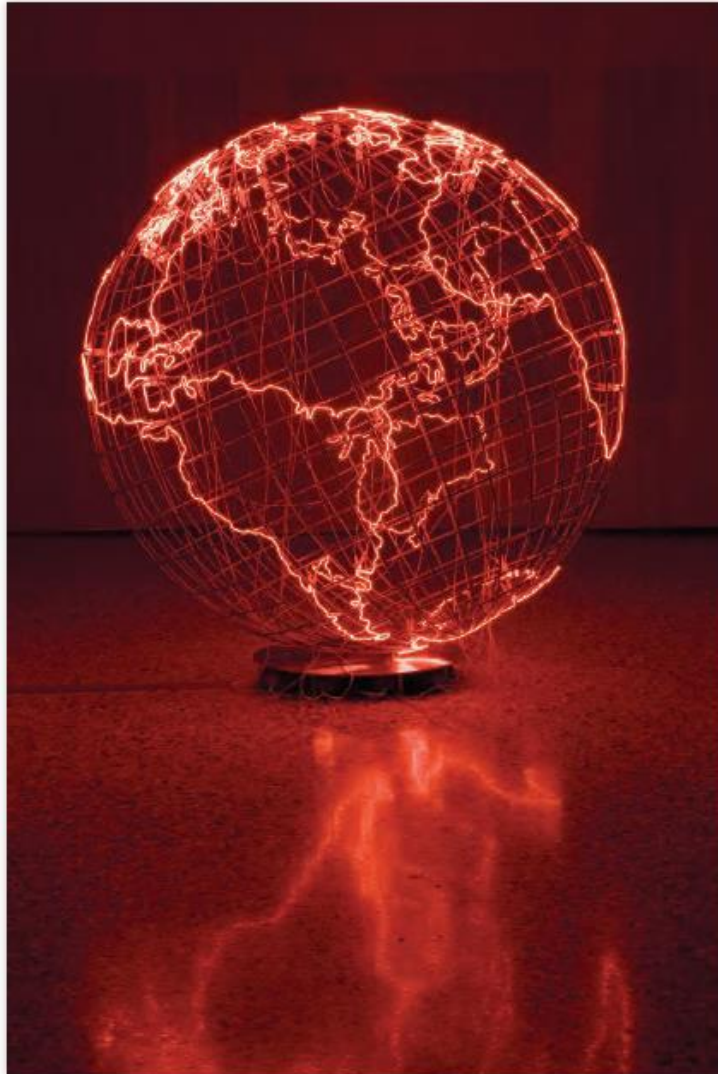

Andreas Gursky, 99 cent, 1999

Μαργαρίτα Υαλο Νικητάκη, Soil (αστικό τονίο της Αθήνας), 2018

13. Δράση για το κλίμα

Mona Hatoum, Hot Spot III, 2009

6^α

Δραστηριότητα

Οι τομείς πολιτικής της Ε.Ε.

Παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες, οι οποίες αφορούν ορισμένους μόνον από τους τομείς δράσης της Ε.Ε. και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- α) Για ποιες από τις παρακάτω πολιτικές της Ε.Ε. είστε ενήμεροι/ενήμερες;
- β) Πώς θεωρείτε ότι επηρεάζουν την καθημερινότητά μας;
- γ) Γνωρίζετε άλλους κρίσιμους τομείς στους οποίους η Ε.Ε. αναπτύσσει δραστηριότητα;
- δ) Θα θέλατε κάτι επιπλέον από την Ε.Ε. στους τομείς αυτούς;

Η καινή γεωργική πολιτική εφασφαλίζει σταθερό εφοδιασμό σε τρόφιμα, το οποίο παράγεται με βιώσιμο τρόπο, σε προσιτά τιμές για το 500 εκατομμύριο κατοίκους της Ε.Ε. Στήριξη επίσης την αειανάπτυξη και την ανάπτυξη της υαίθρου.

Η Ε.Ε. κοιιδάλλο μεγάλες προσπάθειες για τη μείωση των αεραίων οξέων του θερμοκηπίου, την παράρτηση άλλων ζυρών και συμπεριλάγονται στους βασικούς ρυθμιστές να αναλάβουν αειανάρτηρη δράση και την αντιμετώπιση των αναόφρευτων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Η Ε.Ε. προσιταίει τις θέσεις και του οικονομίας μας διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι παραμένουν ανοικταμά και περιβαλλοντικά θάλασσα με κινητήρες μαζικής για την αειανάπτυξη, την ανάπτυξη και την καινοτομία.

Η πολιτική της Ε.Ε. για τους καταναλωτές προσιταίει το δικαίωμα των κατοίκων, επιθεωρούν την ασφάλεια των προϊόντων, βοηθό τους καίτε να προικυφών σε ενημερωμένες επιλογές όταν αγοράζουν προϊόντα και υπηρεσίες και προσφέρει εργαλεία για την αίσθηση των προβλημάτων, τρέφουν προκίφου.

Μέσω των πολιτικών για τη νεολαία η Ε.Ε. ειδικώς να προσφέρει στους νέους περισσότερες ευκαιρίες στην αειάδευση και την αγορά εργασίας και να διασφαλίσει την πλήρη συμμετακό τους σε όλους τους τομείς της καινοτομίας.

Η Ε.Ε. εργίεται με στόχο την προσιταίει της καινής πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης και τη ευκαιρία άλλων των καλών να έχουν πρόσβαση σ' αυκό. Στήριξη τις καλές τέχνες και συμβάλλει στην ανάπτυξη των δημοκρατικών και αειαποικιστικών θεματικών μας, όπως μέσω του προγράμματος αειαποικιστική Ευρώπης.

14. Ζωή στο νερό

3^η

Δραστηριότητα

Έκφραση γνώμης μέσω των ΜΚΔ και ηλεκτρονική συμμετοχή στα κοινά

Συζητήστε στην τάξη τρόπους με τους οποίους το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δίνουν την ευκαιρία διατύπωσης της γνώμης μας για διάφορες πτυχές του συλλογικού βίου (ζητήματα πολιτικής, ψηφίσματα για θέματα περιβάλλοντος, θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θέματα προστασίας των ζώων, θέματα κατανάλωσης προϊόντων και υπηρεσιών).

Έχετε επηρεαστεί από όσα δημοσιεύονται σε τέτοιου είδους πλατφόρμες και, αν ναι, με ποιους τρόπους; Με αφορμή και το πληροφοριακό κείμενο που ακολουθεί, μπορείτε να εντοπίσετε πρακτικές για την έκφραση γνώμης μέσω των ΜΚΔ ή για τη διασπορά ψευδών ειδήσεων;

6^η

Δραστηριότητα Οι τομείς πολιτικής της Ε.Ε.

Παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες, οι οποίες αφορούν ορισμένους μόνον από τους τομείς δράσης της Ε.Ε. και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- α) Για ποιες από τις παρακάτω πολιτικές της Ε.Ε. είστε ενήμεροι/ενήμερες;
- β) Πώς θεωρείτε ότι επηρεάζουν την καθημερινότητά μας;
- γ) Γνωρίζετε άλλους κρίσιμους τομείς στους οποίους η Ε.Ε. αναπτύσσει δραστηριότητα;
- δ) Θα θέλατε κάτι επιπλέον από την Ε.Ε. στους τομείς αυτούς;

Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη
Η κοινή γεωργική πολιτική εξασφαλίζει σταθερό εφοδιασμό σε τρόφιμα, το οποίο παράγεται με βιώσιμο τρόπο, σε προσιτά τιμές για το 500 εκατομμύριο κατοίκους της Ε.Ε. Σηρίζει επίσης την ουσιαστική και την ανώτερη της υαείας.

Δράση για το κλίμα
Η Ε.Ε. κοιτάζει μεγάλες προκλήσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την παράμμενη άλλων κινδύνων και συγκαταλέγεται στους βασικούς ρυθμιστές να αναλάβουν σθεναρότερη δράση και την αντιμετώπιση των αναπόφευκτων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Θαλάσσια πολιτική και αλιεία
Η Ε.Ε. προστατεύει τις θάλασσες και τους υακονούς μας διασφαλίζοντας καλύτερο και παραμμενη αλιευτικό και περιβαλλοντικό διάστημα ως κεντρικές μοχλές για την ουσιαστική, την ανώτερη και την καινοτομία.

Καταναλωτές
Η πολιτική της Ε.Ε. για τους καταναλωτές προστατεύει το δικαίωμα των καταναλωτών, ενισχύει την ασφάλεια των προϊόντων, θεσπίζει τους κώδικες και προστατεύει σε ενημερωμένες επιλογές όσον αφορά στην προέλευση και προέρχεται εργασία για την επίλυση των προβλημάτων, εφόσον προέρχεται.

Νεολαία
Μέσω των πολιτικών για τη νεολαία η Ε.Ε. επιδιώκει να προσφέρει στους νέους περισσότερες ευααρίες στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας και να διασφαλίσει την πλήρη συμμεταλή τους σε όαους τους τομείς της κοινωνίας.

Πολιτισμός και μέσα ενημέρωσης
Η Ε.Ε. εργάζεται με στόχο την προστασία της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης και τη διευκόμηση άλλων των πολιτών να έχουν πρόσβαση σ' αυτή. Σηρίζει τις καλές τέχνες και συμβάλλει στην ανάπτυξη των δημιουργικών και εκπαιδευτικών θεματικών μας, ίδιος μέσο του προγράμματος εκπαιδευτική Ευρώπης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2018). Η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τι είναι και τι κάνει. Ανακτήθηκε 12-04-2018 από <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/715cfcc8-fa70-11e7-b8f5-01aa75ed71a1/language-el>

15. Ζωή στη στεριά

3^η

Δραστηριότητα

Έκφραση γνώμης μέσω των ΜΚΔ και ηλεκτρονική συμμετοχή στα κοινά

Συζητήστε στην τάξη τρόπους με τους οποίους το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δίνουν την ευκαιρία διατύπωσης της γνώμης μας για διάφορες πτυχές του συλλογικού βίου (ζητήματα πολιτικής, ψηφίσματα για θέματα περιβάλλοντος, θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θέματα προστασίας των ζώων, θέματα κατανάλωσης προϊόντων και υπηρεσιών).

Έχετε επηρεαστεί από όσα δημοσιεύονται σε τέτοιου είδους πλατφόρμες και, αν ναι, με ποιους τρόπους; Με αφορμή και το πληροφοριακό κείμενο που ακολουθεί, μπορείτε να εντοπίσετε πρακτικές για την έκφραση γνώμης μέσω των ΜΚΔ ή για τη διασπορά ψευδών ειδήσεων;

6^η

Δραστηριότητα Οι τομείς πολιτικής της Ε.Ε.

Παρατηρήστε τις παρακάτω εικόνες, οι οποίες αφορούν ορισμένους μόνον από τους τομείς δράσης της Ε.Ε. και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- α) Για ποιες από τις παρακάτω πολιτικές της Ε.Ε. είστε ενήμεροι/ενήμερες;
- β) Πώς θεωρείτε ότι επηρεάζουν την καθημερινότητά μας;
- γ) Γνωρίζετε άλλους κρίσιμους τομείς στους οποίους η Ε.Ε. αναπτύσσει δραστηριότητα;
- δ) Θα θέλατε κάτι επιπλέον από την Ε.Ε. στους τομείς αυτούς;

Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη
Η κοινή γεωργική πολιτική εξασφαλίζει σταθερό εφοδιασμό σε τρόφιμα, το οποίο παράγεται με βιώσιμο τρόπο, σε προσιτά τιμές για το 500 εκατομμύριο κατοίκους της Ε.Ε. Στήριξη επίσης την αειανάπτυξη και την ανάπτυξη της υαείας.

Δράση για το κλίμα
Η Ε.Ε. κοιτάζει μεγάλες προκλήσεις για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την παράδοση άλλων κυρίων και συμπληρωμάτων στους βασικούς τομείς να αναλάβουν σκευασμένη δράση και την αντιμετώπιση των αναπόφευκτων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Θαλάσσια πολιτική και αλιεία
Η Ε.Ε. προστατεύει τις θάλασσες και τους υακούς μας διασφαλίζοντας καλύτερο και παραμένουν αειγενικά και περιβαλλοντικά θέματα και καλύτερες μεθόδους για την αειανάπτυξη, την ανάπτυξη και την καινοτομία.

Καταναλωτές
Η κοινή της Ε.Ε. για τους καταναλωτές προστατεύει το δικαίωμα των καταναλωτών, επιβαρύνει την ασφάλεια των προϊόντων, θετά τους καίτοι να παρακάνει σε ενημερωμένες επιλογές όαν αγοράζουν προϊόντα και υπηρεσίες και προσφέρει εργασία για την αύξηση των προθέσεων, εφόσον πράττουν.

Νεολαία
Μέσω των πολιτικών για τη νεολαία η Ε.Ε. ειδικά να προσφέρει στους νέους περισσότερες ευκαιρίες στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας και να διασφαλίσει την πλήρη συμμετοχή τους σε όλας τους ταξεί της κοινωνίας.

Πολιτισμός και μέσα ενημέρωσης
Η Ε.Ε. εργάζεται με στόχο την προστασία της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης και τη διευκόλυνση άλλων των πολιτών να έχουν πρόσβαση σ' αυτή. Στήριξη τις καλές τέχνες και συμβάλλει στην ανάπτυξη των δημιουργικών και εκπαιδευτικών θεματικών μας, ίδιος μέσο του προγράμματος εκπαιδευτική Ευρώπης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2018). Η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τι είναι και τι κάνει. Ανακτήθηκε 12-04-2018 από <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/715cfc8-fa70-11e7-b8f5-01aa75ed71a1/language-el>

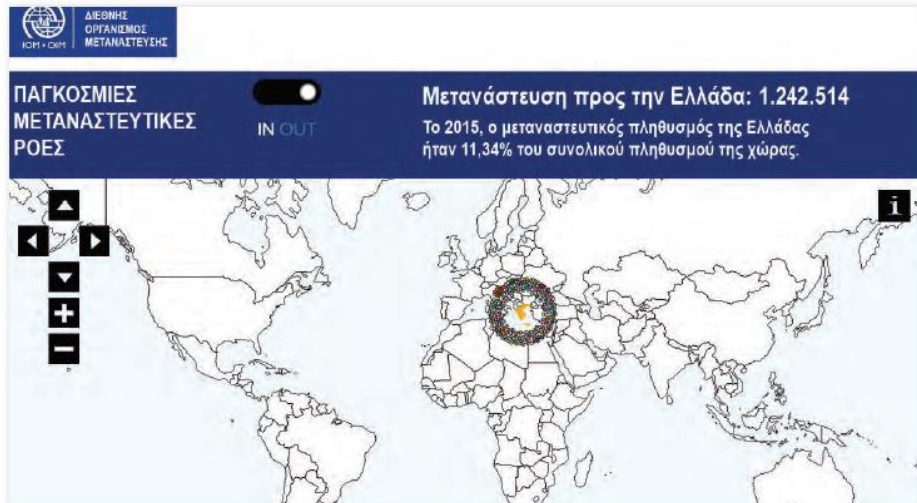
16. Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί

ΟΜΑΔΑ Γ

Το κοινωνικό κράτος*^{ΓΛ} δικαίου στη χώρα μας, σύμφωνα με το Σύνταγμα, διασφαλίζει κοινωνικά δικαιώματα για τους μετανάστες, δηλαδή για όσους δεν είναι Έλληνες πολίτες; Αιτιολογήστε την άποψή σας αντλώντας επιχειρήματα από το κείμενο που ακολουθεί.

Κοινωνικά δικαιώματα, ιδιότητα του πολίτη και μετανάστες

I. Παγκόσμιες μεταναστευτικές ροές

Πηγή: Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης. (2018). Παγκόσμιες μεταναστευτικές ροές (διαδραστικός χάρτης). Ανακτήθηκε 12-04-2018 από <https://www.iom.int/world-migration>

16. Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί

1η Θεμελιώδης Αρχή: «Το τεκμήριο της αθωότητας»

Κάθε πρόσωπο που εμπλέκεται σε μια ποινική διαδικασία θεωρείται αθώο μέχρι την πλήρη απόδειξη της ενοχής του. Το τεκμήριο της αθωότητας αποτελεί συνέπεια τόσο της αρχής της αξίας του ανθρώπου όσο και της αρχής της ισότητας.

Διασκευασμένο κείμενο από: Δέδες, Χ. (1989).
Ποινική Δικονομία (9η έκδοση). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.

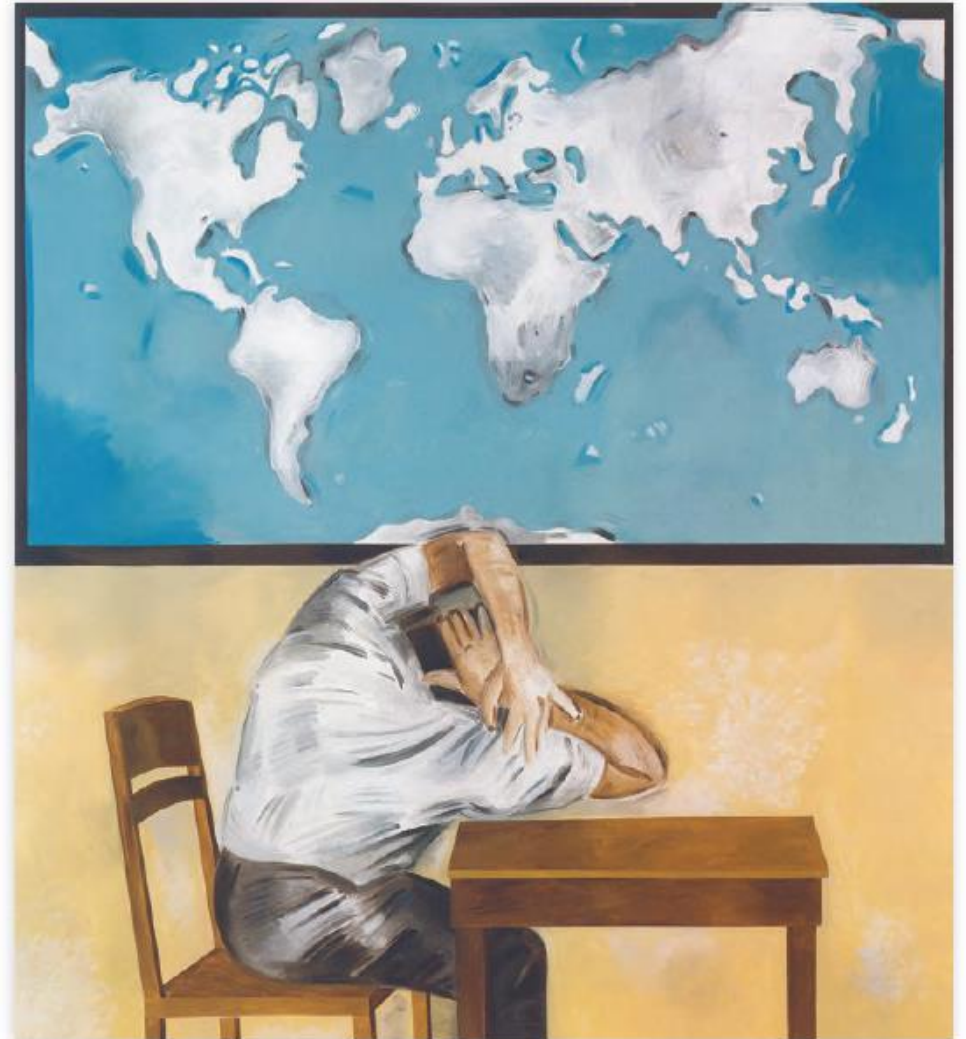
2η Θεμελιώδης Αρχή: «Καμία ποινή χωρίς νόμο»

Ποινικός Κώδικας (άρθρο 1)

«Ποινή δεν επιβάλλεται παρά μόνο για τις πράξεις εκείνες για τις οποίες ο νόμος την είχε ρητά ορίσει πριν από την τέλεσή τους».

Σύνταγμα (άρθρο 7, παρ. 1)

«Έγκλημα δεν υπάρχει ούτε ποινή επιβάλλεται χωρίς νόμο που να ισχύει πριν από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της».

Απόστολος Γεωργίου, *Χωρίς τίτλο*, 2003

17. Συνεργασία για τους στόχους

Thomas Struth, Via san Giovanni a mare, Naples, 1988

Γιάννης Μιγάδης, Πίσω όψη πολυκατοικιών

17. Συνεργασία για τους στόχους

A

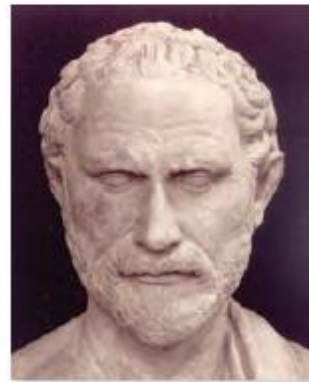
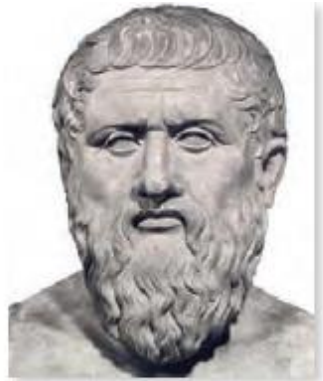
Η δύναμη της συμμετοχής: πολίτης και Δημοκρατία

Αξιοποιήστε τα παρακάτω κείμενα για προβληματισμό. Χωριστείτε σε ομάδες, συζητήστε εντός των ομάδων και έπειτα στην ολομέλεια για το αν είναι η Δημοκρατία ένα διαρκές διακύβευμα, και αν ναι, γιατί. Ποια θεωρείτε ότι είναι η σχέση του πολίτη με τη Δημοκρατία στις μέρες μας;

Στη συνέχεια, ανά ομάδες ή ατομικά, δημιουργήστε συνθήματα, μηνύματα, σκίτσα κ.λπ. για τη Δημοκρατία (πολίτευμα, αρχές, πολίτης, στάσεις, συμπεριφορές κ.λπ.), έπειτα συνθέστε τα σε ένα ομαδικό έργο και αναρτήστε το σε χώρο του σχολείου.

«Όσοι αδιαφορούν για τα κοινά είναι καταδικασμένοι να εξουσιάζονται πάντα από ανθρώπους κατώτερους τους».

Πλάτων, 427-347 π.Χ., αρχαίος φιλόσοφος

«Είναι επιβεβλημένο οι ελεύθεροι να έχουν συναίσθηση ευθύνης για τα πολιτικά πράγματα».

Δημοσθένης, 384-322 π.Χ., αρχαίος ρήτορας και πολιτικός

«Η τυραννία ενός πρίγκιπα σε μία ολιγαρχία δεν είναι τόσο επικίνδυνη για το δημόσιο συμφέρον όσο η απάθεια ενός πολίτη σε μία δημοκρατία».

Μοντεσκιέ, 1689-1755, Γάλλος φιλόσοφος

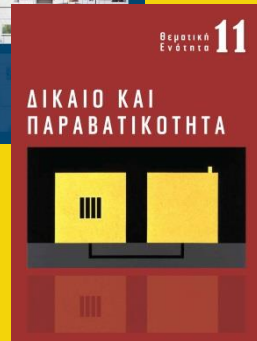
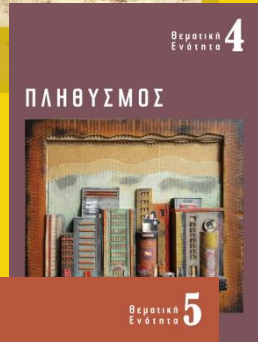
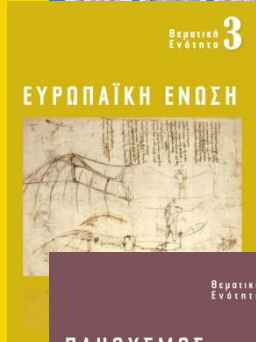
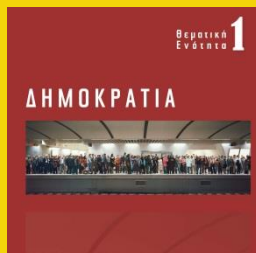

«Στη δημοκρατία κάθε άνθρωπος είναι αναγκαίος».

Ραλφ Γουάλντο Έμερσον, 1803-1882, Αμερικανός δοκιμιογράφος

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Σας ευχαριστώ πολύ
για την προσοχή!

Αθηνά Νέλλα,
anella@iep.edu.gr